

Dimittendpakke: _____

Et mere fair dagpengesystem for dimittender

_____ Juni 2023

AC
Akademikerne

FH
FAGBEVÆGELSENS
HOVEDORGANISATION

Danske
A- Kasser

Den 1. maj 2023 trådte nye regler i kraft for dimittender

De nye regler betyder, at ledige dimittender uden forsørgerpligt får nedsat deres dagpengesats efter 3 måneders ledighed. I de første 3 måneder vil alle dimittender uden forsørgerpligt få lidt over 14.100 kr. før skat i dagpenge om måneden. Herefter nedsættes satsen til lidt over 12.250 kr. før skat for dimittender, der er fyldt 30 år, og til 9.700 kr. før skat for dem der er under 30 år. Dimittender med forsørgerpligt får ikke nedsat deres dagpengesats.

De nye regler betyder også, at dagpengeperioden for nye dimittender nedsættes fra 2 år til 1 år uanset alder og forsørgerpligt.

Samlet set betyder det en markant svækkelse af trygheden i dagpengesystemet for dimittender. Det risikerer at få store konsekvenser – ikke bare for den enkelte dimittend men for hele dagpengesystemet. Det bør og skal der gøres noget ved.

Akademikerne, Fagbevægelsens Hovedorganisation og Danske A-kasser kommer derfor med denne pakke med forslag, der kan sikre dimittenderne mere fair forhold i dagpengesystemet og en bedre start på arbejdslivet.

Resumé

Vi ønsker at nedsætte det kontingent, som dimittenderne betaler til staten for deres medlemskab i a-kassen, som konsekvens af den nedsatte dagpengesats og dagpengeperiode.

Vi ønsker at give dimittender mulighed for at få supplerende dagpenge i hele ledighedsperioden, så de ikke skal sige nej til vikariater og småjob og dermed lettere kan genoptjene retten til dagpenge.

Vi ønsker at afskaffe karenstrækket for dimittender, så de ikke hver fjerde måned mister en dags dagpenge. Dagpengesatsen er allerede meget lavere end for andre dagpengemodtagere, så dimittenderne har mere end rigeligt incitament til at gå i job.

Vi ønsker at forbedre dagpengesystemet for gravide dimittender. Nogle gravide dimittender har dårligere vilkår på dagpenge, end de ville have, hvis de var i kontanthjælpssystemet.

Vi ønsker at styrke beskæftigelsesindsatsen for ledige dimittender, så de ikke falder ud af systemet.

Vi ønsker at genindføre den succesfulde trainee-indsats, der rent faktisk hjalp dimittender i beskæftigelse.

Vi ønsker at gøre den tidsbegrænsede vækstpilotordning permanent, da den hjælper særligt SMV'er med at rekruttere arbejdskraft og dimittender med at finde deres første faste job.

1.

Nedsat betaling til dagpengeordningen

Dimittender skal have råd til at være medlem i a-kassen.

Fremover er dagpengeperioden for alle nye dimittender sat ned til 1 år, og efter 3 måneder nedsættes også dimittendsatsen.

En dimittend, der er fyldt 30 år, får sin dimittendsats sat ned til 12.253 kr. før skat om måneden.

En dimittend under 30 år får sin dimittendsats nedsat til 9.700 kr. før skat om måneden.

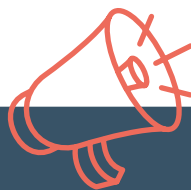
Satsen sættes ned fra 14.106 kr. før skat om måneden.

Som dimittend betaler man det samme kontingent til a-kassen som alle andre medlemmer. Størstedelen af kontingentet går til staten.

I dag går 4,8 gange den højeste dagpengesats for en dag til staten, svarende til 4.368 kr. om året.

Tidligere har den laveste dagpengesats været ungesatsen på 9.864 kr. før skat, som udbetales til personer under 25 år efter et halvt års ledighed. Unge på ungesats betaler kun 1,8 gange den højeste dagpengesats for en dag, i stedet for 4,8 gange, i kontingent til staten.

Det er vigtigt, at dimittenderne fortsat har råd til at være medlem i en a-kasse. Det kan blive svært, hvis man ud af en månedlig dimittendsats på 9.700 kr. før skat skal betale mere end 4.300 kr. om året tilbage til staten for et a-kasse-medlemsskab.

Vi foreslår:

At nedsætte kontingentet, som betales til staten, så længe man er indplaceret som dimittend med en 1-årig dagpengeperiode. Kontingentet skal sættes ned til 1,8 gange højeste dagpenge for en dag for dimittender på de laveste satser. Ved en nedsættelse af kontingentet vil dimittender på de laveste satser skulle betale 1.644 kr. om året til staten for deres a-kassemedlemskab i stedet for 4.368 kr. Det svarer til en månedlig besparelse på 227 kr.

Hvad er et kontingent?

Et a-kassekontingent består af et såkaldt statsbidrag, dvs. et bidrag til staten, og et administrationsbidrag, dvs. et bidrag til a-kassens administration. Den del af kontingentet, der betales til staten, er fastsat til 4,8 gange

højeste dagpengesats for en dag for langt de fleste medlemmer i a-kasserne. Administrationsbidraget fastsættes af a-kassen og er forskelligt i de enkelte a-kasser.

2.

Ingen tidsbegrænsning i retten til supplerende dagpenge

Dimittender skal have bedre mulighed for at tage alle typer af job, mens de er ledige.

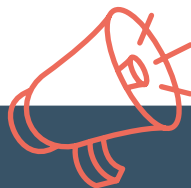
Begrundelsen for at sætte satsen og dagpengeperioden for dimittenderne ned er, at man gerne vil have dimittenderne hurtigere i arbejde.

Af og til går vejen til det første faste fuldtidsjob gennem en række deltid-job, vikariater og småjobs, og det skal dagpengesystemet understøtte.

I dag kan man få supplerende dagpenge i 30 uger. Hvis man arbejder og får dagpenge ved siden af sit arbejde i en uge, tæller ugen som en uge med supplerende dagpenge. Opbruger man de 30 uger, har man ikke længere ret til dagpenge ved siden af arbejde.

De timer, man arbejder, kan man bruge til at genoptjene ret til en ny dagpengeperiode. Når det handler om genoptjening, gælder det om at have så meget arbejde som muligt – hver en times arbejde tæller. Men handler det om de supplerende dagpenge, gælder det omvendt om ikke at have for meget arbejde på fx nedsat tid, i vikariater eller småjob.

For dimittender med en 1-årig dagpengeperiode går det ikke, at man på den ene side har regler, som skal tilskynde ledige i at tage alt det arbejde, de kan få, mens man på den anden side har regler, som skal begrænse dem i at arbejde.

Vi foreslår:

At tidsbegrænsningen på 30 uger for supplerende dagpenge afskaffes for dimittender. Som dimittend har man alle incitamenter til at komme hurtigt i beskæftigelse med de nye regler om nedsat dagpengesats og den korte dagpengeperiode på 1 år.

3.

Ingen karens til dimittender

Dimittender skal ikke trækkes i dagpenge, når det ikke har effekt.

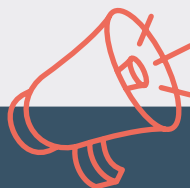
Hver fjerde måned gives der karens til alle i dagpengesystemet, som ikke har haft mere end 148 timers beskæftigelse de sidste fire måneder. Det betyder et træk i dagpengeudbetalingen svarende til én dags dagpenge.

Fremover vil der for dimittender ske et karenstræk i nogle satser, som i forvejen er meget lave.

For dimittender under 30 år med nedsat sats er der tale om et træk på

448 kr. ud af en dagpengeudbetaling på 9.700 kr. før skat, og 566 kr. for dem der er fyldt 30 år. Dimittender med forsørgersats trækkes 747 kr.

En ministeriel evaluering af dagpenge-reformen fra 2017 viser, at karenstræket ikke har haft en effekt på beskæftigelsen. Ledige i dagpengesystemet er hverken ledige mere eller mindre på grund af reglerne om karens.

Vi foreslår:

At karensen afskaffes for dimittender.

4.

Forsørgersats til gravide dimittender

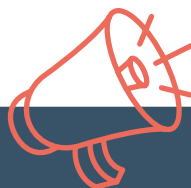
Gravide dimittender skal have råd til bleer, barnevogn og babytøj.

Det er dyrt at blive forældre, og det starter allerede under graviditeten. Der er meget, der skal anskaffes, så man er klar til at tage imod barnet, når det kommer til verden. Det bliver meget svært på en nedsat dimittendsats, særligt for dimittender under 30 år.

Dimittender skifter i dag fra en ikke-forsørgersats til en forsørgersats, når de får et barn. Men selve satsskiftet sker først fra den 1. i måneden efter, at barnet er født.

Indtil da får dimittenden sin almindelige dimittendsats. Og det kan være en sats på 9.700 kr. før skat om måneden, hvis dimittenden er under 30 år.

I kontanthjælpssystemet får gravide under 30 år, som har passeret 12. svangerskabsuge, samme kontanthjælpssats som dem der er over 30 år, dvs. 11.944 kr. om måneden før skat. Gravide dimittender under 30 år kan dermed få mere i kontanthjælpssystemet, end de kan i dagpengesystemet.

Vi foreslår:

At alle ledige dimittender i dagpengesystemet, uanset alder, skal have ret til forsørgersatsen fra måneden efter, at den 12. svangerskabsuge er passeret.

5.

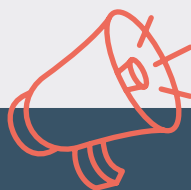
En tilpasset beskæftigelsesindsats for dimittenderne

Dimittender skal hjælpes i beskæftigelse, så de ikke falder ud af dagpengesystemet.

Alle ledige går igennem den samme beskæftigelsesindsats i dag – med en række samtaler i de første 6 måneder af ledighedsforløbet og derefter aktivering. Hvis den ledige efter 16 måneder stadig ikke er i job, holdes der en særskilt samtale, hvorefter der iværksættes en styrket indsats som skal forebygge, at den ledige falder ud af dagpengesystemet.

Men er man dimittend, når man aldrig til 16-månederssamtalen, fordi dagpengeperioden kun er på 12 måneder.

Hvis dimittenderne ikke skal falde ud af dagpengesystemet, er det vigtigt, at der er særligt fokus på at hjælpe dem i beskæftigelse, hvis de fortsat er ledige efter 6 måneder, og når aktiveringsindsatsen er afsluttet.

Vi foreslår:

At der iværksættes en særlig beskæftigelsesindsats for dimittender efter 6 måneders ledighed og afsluttet aktivering, som skal forebygge, at dimittenden falder ud af dagpengesystemet. I indsatsen skal der gives ekstra støtte til jobsøgningen og jobformidling. Desuden skal dimittender have ret til enten en trainee-indsats eller et kort kursus på positivlisten under den regionale pulje.

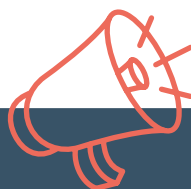
6.

En trainee-indsats som vejen til job

Trainee-indsatsen hjælper rent faktisk dimittender i beskæftigelse.

Der har i mange år eksisteret en særlig trainee-indsats rettet mod dimittender. Indsatsen har bestået enten af praktik i op til 8 uger i en virksomhed eller ansættelse med løntilskud, opkvalificering eller jobrotation.

Selvom trainee-indsatsen har hjulpet dimittender i job, findes indsatsen ikke mere, da der ikke har været politisk opbakning til finansiering af indsatsen.

Vi foreslår:

At der fremover årligt bevilliges 10 mio. kr. til indsatsen, så dimittender igen vil kunne få en trainee-indsats, herunder praktik i op til 8 uger for grupper af ledige som dimittender med en mellemlang eller lang akademisk uddannelse.

7.

En fremtidig vækstpilotordning med fokus på dimittender

Vi skal fastholde en ordning, der sender ledige dimittender i job.

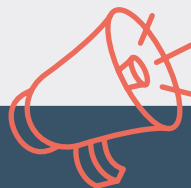
Vækstpilotordningen er en del af virksomhedsprogrammet under Erhvervsministeriet. Ordningen er i 2023-2025 tildelt midler fra EU's Socialfond Plus og fra Erhvervsfremmebestyrelsen. Der er tildelt 60 mio. kr. over en 3-årig periode til ansættelse af 455 vækstpiloter.

Efter 2025 er det uvist, om der tildeles midler til ordningen.

Under ordningen kan en virksomhed få tilskud til ansættelse af en ledig som vækstpilot i op til 6 måneder.

Tilskuddet dækker halvdelen af lønnen til vækstpiloten, som ansættes til udviklingsopgaver i virksomheden. Ansættelsen anses for ordinær i dagpengesystemet, selv om der gives tilskud til vækstpilotens løn.

Dimittender er den gruppe af ledige, som oftest ansættes som vækstpiloter. Ordningen er en succes, særligt blandt SMV'er og andre virksomheder der oplever vækst og udvikling. Mange vækstpiloter ansættes efterfølgende af virksomheden på ordinære vilkår.

Vi foreslår:

At vækstpilotordningen permanent tildeles midler, enten som en ordning under virksomhedsprogrammet eller som en ny særskilt ordning under Erhvervsministeriet.

Dimittendpakke: _____

Et mere fair dagpengesystem for dimittender

_____ Juni 2023

Lavet i samarbejde mellem:

Danske
A- Kasser